

TAKA GMINA

GAZETA LOKALNA GMINY NIEMCE

Nr 10/99/2013

ISSN 1428-9830

Nakład 1100 szt.

W numerze:

Nowa hala sportowa w Dysie

Uroczystości pamięci Ireny Kosmowskiej w Krasieninie połączone z poświęceniem zmodernizowanego budynku Ośrodka Zdrowia

„Dysowiaci” koncertują rozstawiając naszą gminę

Jan Stanisław Łoś. Znany - zapomniany mieszkaniec wsi Niemce

Historia szkoły w Dysie

Jubileusz 50-lecia pożycia par małżeńskich z terenu naszej gminy

Spis treści

- Nie dla chwastów 2
- Uroczystości pamięci Ireny Kosmowskiej ... 3
- Nowy plac zabaw w Nasutowie 3
- „Dysowiacy” koncertują 4
- Oferta Klubu Seniora OPS Niemce 4
- Bezpieczna szkoła 5
- Treningi piłki nożnej dla najmłodszych 5
- Złote годы 6-7
- Jan Stanisław Łoś – sylwetka 8
- Historia szkoły w Dysie 8-9
- Tak powstawała sala gimnastyczna w Dysie 10
- Gminie Święto Edukacji 11
- Nowe boisko wielofunkcyjne w Dysie 11
- Uroczyste oddanie nowej Sali sportowej w Dysie 11-12

Tu znajdziesz gazetę Taka Gmina

- Ciecierzyn – sklep spożywczy za mostem
- Ciecierzyn – SRH
- Ciecierzyn – Apteka
- Dys – Groszek
- Dys – SRH
- Elizówka – sklep spożywczy przy placu zabaw
- Jakubowice Konińskie – sklep U Baryły
- Jakubowice Konińskie-Kolonia – sklep spożywczy przy Dworze Anna
- Krasienin – SRH, Pawilon
- Leonów – sklep spożywczy przy szklarniach
- Łągiewniki – sklep spożywczy
- Majdan Krasieniński – SRH
- Nasutów – Delikatesy ARES
- Niemce, ul. Centralna, SRH nr 5
- Niemce, Delikatesy Jaskółka
- Niemce, ul. Lubelska 188
- Niemce, Twoje Delikatesy
- Osówka – sklep spożywczy
- Rudka Kozłowiecka, Delikatesy ARES
- Stoczek – Delikatesy ARES
- oraz u softysów, w GOK-u i Urzędzie Gminy

NIE dla chwastów!

Będąc właścicielem ziemi, niezależnie od jej wielkości, musimy pamiętać o tym, aby była ona właściwie użytkowana i wolna od chwastów.

Zgodnie z Ustawą o ochronie gruntów rolnych i leśnych właściciel gruntu ma obowiązek utrzymania terenu w dobrej kulturze rolnej. Zanieczyszczone chwastem pola rozsiewają się powodując następujące zagrożenia:

- utrudnienia w uprawie roślin na obszarach właściwie zagospodarowanych,
- reakcje alergiczne u ludzi (głównie dzieci),
- niekontrolowane zwiększenie populacji myszy i szczurów,
- bytowanie zwierzyny dzikiej w pobliżu zabudowań (lisy),
- zagrożenie pożarowe.

Jeśli taki, niewłaściwie użytkowany teren bezpośrednio graniczy z naszą posesją, nie jesteśmy pozostawieni samym sobie. Pamiętajmy o tym, że Wójt w drodze decyzji może nakazać usunięcie chwastów. W przypadku uchylania się od wykonania stosownych zabiegów agrotechnicznych, na koszt właściciela, może zostać zlecone wykonanie zastępcze, a odbiór należności z tego tytułu może się odbyć w drodze egzekucji komorniczej.

W przypadku osób uporczywie uchylających się od wykonywania ustawowego obowiązku utrzymania gruntów w dobrej kulturze rolnej, pracownicy Urzędu Gminy deklarują, że podejmą współpracę z lubelskim biurem powiatowym ARIMR w Elizówce w celu przeprowadzenia kontroli terenów przewidzianych pod uprawę.

Uwaga! Zmiana godzin pracy Urzędu Gminy w Niemcach!

Od 1.10.2013 Urząd Gminy Niemce w poniedziałki zmienia swoje godziny pracy z 7.30-15.30 na 8.00-16.00. W pozostałe dni (od wtorku do piątku) Urząd pracuje tak jak poprzednio w godzinach 7.30-15.30.

OGŁOSZENIA DROBNE

Bezpłatne porady prawne

Adwokat Maryla Kuna
pełni dyżur w Urzędzie Gminy w Niemcach.
W każdą środę w godz. od 16.00 do 17.00.
jest do dyspozycji mieszkańców gminy.

Kancelaria: ul. Krakowskie Przedmieście 55,
20-076 Lublin • tel. 81-441-30-24,
kom. 501-198-001, tel. prywat. 81-501-22-44

BIURO RACHUNKOWE
pełny zakres
PIT, CIT, VAT, Ryczałt
Płace, Biznesplany, Sprawy bankowe
tel. 601-733-828
Niemce ul. Różana 2
(nad delikatesami Jaskółka)
www.biuroapi.pl

NEUROLOG
Oksana Wróblewska
z Rudki Kozłowieckiej
WIZYTY DOMOWE
tel. 606-412-312
81 7562631

Reklamy i ogłoszenia w Takiej Gminie

Zapraszamy firmy, przedsiębiorców oraz osoby prowadzące działalność gospodarczą do zamieszczania reklam na łamach naszej gazety.

Gazeta Lokalna Taka Gmina ma tysięcy sto egzemplarzy nakładu. Ukazuje się raz w miesiącu. Jesteśmy dostępni w kilkunastu

sklepach w gminie, w Urzędzie Gminy, Gminnym Ośrodku Kultury. Podczas imprez plenerowych, naszymi Czytelnikami są również mieszkańcy innych gmin – a to oznacza, że reklama zamieszczona u nas dotrze do szerokiego kręgu odbiorców.

Zapraszamy również do zamieszczania

w naszej gazecie ogłoszeń drobnych, które drukujemy nieodpłatnie.

Jak to zrobić? Wystarczy wypełnić kupon zamieszczony poniżej i przynieść go do Gminnego Ośrodka Kultury w Niemcach. Szczegółowe informacje pod numerem telefonu **81-756-15-55**.

TAKA GMINA
GAZETA LOKALNA GMINY NIEMCE

Wydawca:
GOK Niemce, 21-025 Niemce, ul. Różana 10,
tel. 81 75 61 555, e-mail: gok.niemce@poczta.fm
Redaktor naczelny:
Bożena Stępień
Kolegium redakcyjne:
Iwona Prażmo, Iwona Pulińska,
Bożena Stępień, Ewa Włodarczyk-Capała
Współpracownicy:
Grażyna Gliwka, Marta Krzywicka,
Magdalena Małek, Grzegorz Niecko.
Skład i druk:
MULTIPRESS G. WODECKI, D. WODECKA s.c.
www.multipress.com.pl

TAKA GMINA KUPON NA BEZPŁATNE OGŁOSZENIE DROBNE

Rubryka: Motoryzacja Nieruchomości Praca Dom i ogród Usługi Drobne Inne

Treść ogłoszenia:

Do wiadomości redakcji:
Imię i Nazwisko: _____
Dane kontaktowe: _____

*UWAGA: Ogłoszenie dotyczy jednej rzeczy. Warunkiem przyjęcia jest podanie ceny i miejscowości. Redakcja zastrzega sobie prawo do redagowania ogłoszeń. Regulamin ogłoszeń dostępny na www.niemce.pl

Uroczystości pamięci Ireny Kosmowskiej oraz poświęcenie zmodernizowanego budynku Ośrodka Zdrowia w Krasieninie

Tegoroczne Uroczystości pamięci Ireny Kosmowskiej, które odbyły się 29 września, rozpoczęła Msza Święta w Kościele pw. Narodzenia NMP i św. Sebastiana w Krasieninie.

W uroczystościach wzięli udział Poseł na Sejm RP pan Henryk Smolarz, Marszałek Województwa Lubelskiego pan Krzysztof Hetman oraz wójt naszej gminy pan Krzysztof Urbaś. Po Mszy, licznie zgromadzeni Mieszkańcy Krasienina i okolic, wraz z pocztami sztandarowymi, przeszli pod budynek zmodernizowanego Ośrodka Zdrowia w Krasieninie, którego poświęcenia dokonał ksiądz proboszcz parafii w Krasieninie Dariusz Nowomiejski.

W dalszej części uroczystości nastąpił przemarsz do zespołu pałacowego, użyczonego na potrzeby organizacji święta przez obecnego właściciela pana Witolda Mataca, gdzie złożono kwiaty pod pomnikiem Ireny Kosmowskiej.

W części oficjalnej Poseł Henryk Smolarz wraz z Wójtem Krzysztofem Urbasiem oraz Marszałkiem Krzysztofem Hetmanem wręczyli wyróżnienia za szczególne zasługi i wieloletnią pracę na rzecz Polskiego Stronnictwa Ludowego. Wręczono również legitymacje dla nowych członków. W części artystycznej zaprezentowała się Dziecięco – Młodzieżowa Orkiestra Dęta działająca przy Szkole Podstawowej w Motyczu oraz dzieci i młodzież z Zespołu Szkół im. Ireny Kosmowskiej w Krasieninie. W programie uroczystości znalazła się również prelekcja Grzegorza Niecko – dyrektora Gminnej Biblioteki Publicznej w Niemcach – „Irena Kosmowska (1879-1945). Życie i działalność”.

(tg.)

Plac zabaw w Nasutowie - już jest!

W poprzednim numerze „Takiej Gminy” pisaliśmy o nowo utworzonym (od września tego roku) Oddziale Zamiejscowym Przedszkola w Nasutowie, który działa w ramach Zespołu Placówek Oświatowych w Dysie. Uczęszcza do niego 25 dzieci w wieku 3-4 lata.

Dzieci mają do dyspozycji wyremontowane i bogato wyposażone (w zabawki i pomoce dydaktyczne) sale w budynku OSP w Nasutowie. Oddział Zamiejscowy Przedszkola w Nasutowie powstał ze środków unijnych w ramach projektu „Równe szanse – lepszy start czyli utworzenie oddziału przedszkolnego w Nasutowie”. Pisaliśmy również, że „w najbliższej przyszłości teren wokół przedszkola zostanie ogrodzony oraz powstanie

nowoczesny plac zabaw”. I tak się stało! Plac zabaw został oddany do użytku 10 października. Budowa placu zabaw (której łączny koszt wyniósł ponad 200 tysięcy złotych) została zrealizowana w ramach projektu finansowanego (w 80 procentach!) ze środków Unii Europejskiej, w ramach działania 413 / Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju / Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013. Przy „dużym placu zabaw”

został wyodrębniony „mały” z myślą o maluszkach. Zainstalowano tam karuzelę i piaskownicę, a łączny koszt jego budowy (współfinansowany ze środków EFS w ramach projektu „Równe szanse – lepszy start czyli utworzenie oddziału przedszkolnego w Nasutowie”) wyniósł 12 tysięcy złotych. Efekty obu tych projektów są naprawdę imponujące, co najlepiej ilustrują zdjęcia zamieszczone obok.

(tg.)

„Dysowiacy” koncertują

Zespół Ludowy „Dysowiacy” koncertuje i rozstawia naszą gminę daleko poza jej granicami.

29 września, na zaproszenie Zespołu „TRADYCJA” ze Stoku (Gmina Ulan-Majorat, Powiat Radzyński), „Dysowiacy” wzięli udział w imprezie folklorystycznej, która odbyła się w Gminnym Ośrodku Kultury w Ulanie – Majoracie: „GROCH Z KAPUSTĄ PO ULAŃSKU... na ludową nutę”. Pragnieniem organizatorów imprezy (w tym roku odbyła się jej piąta edycja) jest zachowanie tradycji i krzewienie kultury ludowej. Dawniej, obok świąt kościelnych, rytm życia społeczności wiejskich wyznaczały zmieniające się pory roku i związane z nimi prace: zasiewy, żniwa, uprawa i obróbka lnu, wykopki, łuskanie grochu czy kisenie kapusty

i towarzyszące im obrzędy, zwyczaje, pieśni, tańce i przysłowia. Beczka kiszzonej kapusty, zawierającej mnóstwo witaminy C i groch w komorze, pozwalały przetrwać srogą zimą i dotrzeć w zdrowiu do wiosennego przednówka. Stąd z grochem i kapustą wiązało się wiele przysłów i porzekadeł, bo... „Kiedy groch w chałupie, a kapusta w kłodzie, to bieda nie dobodzie”.

„Dysowiacy” wzięli również udział w Biesiadzie w Jabłoni (Powiat Parczewski) przyjmując zaproszenie działającego tam zespołu „Kalina”, z którym od wielu lat są bardzo zaprzyjaźnieni. Biesiada odbyła się 13 października, a występ naszego zespołu spotkał się z dużym uznaniem. Gratulujemy!

(tg.)

Dysowiacy zawsze chętnie uczestniczą w biesiadach w Jabłoni. Ważną rolę odgrywa tu wioletrni przyjaźń z gospodarzami - zespołem Kalina

Pani Stanisława Brzozowska z Dysowiaków przygotowała specjalnie na okoliczność biesiady wiersz

Zespół z Kolana

Zespół Kalina z Jabłonia

Atrakcyjna oferta Klubu Seniora działającego przy OPS Niemce

Spotkanie z psychologiem, wykłady jak zagospodarować wolny czas, wycieczki do Krakowa, Zakopanego, Wieliczki i Krynicy, imprezy okolicznościowe – oferta dla uczestników Klubu Seniora działającego przy Ośrodku Pomocy Społecznej w Niemcach jest bardzo bogata.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Niemcach w ramach zadania publicznego „Działalność na rzecz integracji i reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym” realizuje zadanie publiczne pod nazwą: „Poprawa jakości życia osób w podeszłym wieku”. W ramach tego zadania w dniu 10 września 2013 roku została podpisana umowa pomiędzy Wojewodą Lubelskim Jolantą Szolno-Koguc, a Gminą Niemce reprezentowaną przez Wójta Gminy Krzysztofa Urbasia.

Zadanie publiczne realizowane jest od 1 sierpnia do 31 grudnia 2013 roku, a jego koszt pokrywany jest przez Gminę Niemce w wysokości 31,94% (8.470,00 zł) i przez Wojewodę Lubelskiego w wysokości 68,08% (18.050,00 zł).

W ramach tego zadania, mieszkańcy Gminy

Niemce – osoby uczestniczące w spotkaniach Klubu Seniora, otrzymali możliwość udziału w następujących działaniach:

- „Ciekawe jest życie seniora – spotkanie z psychologiem”,
- „Spacerkiem po Polsce – wycieczka do Krakowa, Zakopanego, Wieliczki”,
- „Nie trzymaj pieniędzy w skarpecie – seniorzy w nowoczesnych systemach bankowych”,
- „Spacerkiem po Polsce – wycieczka do Krynicy Górskiej”,
- „W świecie poezji – w tonie patriotycznym”,
- „Spotkanie andrzejkowe – karaoke dla seniorów”,
- „Wielopokoleniowe spotkanie wigilijne”.

Już dzisiaj niektóre z tych zadań udało nam się zrealizować:

W dniu 5 września 2013 r. odbyło się spotkanie z psychologiem, który motywował seniorów do wysiłku intelektualnego, uczył jak zagospodarować czas wolny, była też nauka ćwiczenia pamięci. Spotkanie odbyło się w Gminnym Ośrodku Kultury w Niemcach.

W dniach od 9 do 11 września, seniorzy (50 osób) odwiedzili Kraków, Zakopane

i Wieliczkę. W Krakowie z przewodnikiem zwiedzili Rynek, Sukiennice, Kościół Mariacki i Katedrę na Wawelu.

W stolicy polskich Tatr spacerowali Doliną Kościeliską, kolejką wyjechali na Gubałówkę, odwiedzili zabytkowy kościółek pw. Matki Boskiej Częstochowskiej, Cmentarz Zasłużonych na Pęksowym Brzyzku i kaplicę pw. Najświętszego Serca Jezusa na Jaszczurówce, zaprojektowaną przez Stanisława Witkiewicza. Seniorzy pospacerowali też po Krupówkach, najbardziej znaną i najczęściej odwiedzaną przez turystów ulicą miasta – deptakiem Zakopanego.

Trzeciego dnia seniorzy udali się do Kopalni soli w Wieliczce. W kopalni panuje unikalny mikroklimat – stała temperatura, wysoka zawartość potasu, magnezu i wapnia w powietrzu.

Uczestnicy wycieczki zwiedzili liczne jeziora, rzeźby, Kaplicę św. Kingi, zwaną podziemnym kościołem, salę bankietową i Muzeum Żup Krakowskich.

*Barbara Ścisła
Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej
w Niemcach*

Bezpieczna szkoła

Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Niemczech laureatem II Ogólnopolskiego Konkursu Bezpieczna Szkoła-Bezpieczny Uczeń

Konkurs służył podniesieniu poziomu bezpieczeństwa szkół i uczniów. Jego celem było również spopularyzowanie wśród uczniów zasad funkcjonowania państwa prawnego i społeczeństwa obywatelskiego (w tym norm współżycia), poszanowania praw jednostki (w tym ucznia-obywatela), przeciwdziałania patologiom, tolerancji wobec ludzi o odmiennej kulturze, rasie, obyczajach oraz solidaryzmu społecznego.

Konkurs przeprowadzony był w okresie od 15 lutego 2012 roku do 31 maja 2013 roku. Szkoła miała wykonać 10 zadań przewidzianych re-

gulaminem konkursu. Warunkiem otrzymania tytułu i dyplomu Bezpieczna Szkoła było uzyskanie, co najmniej 80 punktów za 10 zadań. Hasło konkursu brzmiało: Prawo, Przyjaźń, Tolerancja. Konkurs organizowany był przez redakcję miesięcznika Perspektywy Europejskie oraz Fundację Państwo Obywatelskie.

Marzena Węgrzynowska

Treningi sekcji piłki nożnej GKS Niemce dla najmłodszych

**JEDYNA TAKA SZANSA
DLA TWOJEGO DZIECKA**

Nie zwalniamy tempa! 4 godz. w tygodniu
Zapraszamy również PRZEDSZKOLAKI!

Zapisz swoje dziecko do nas!

Zapraszamy **przedszkolaki** oraz **dzieci z klas zintegrowanych!**

Oferujemy:

- naukę i udoskonalenie gry w koszykówkę, piłkę nożną, piłkę siatkową
- zajęcia z elementami kinezylogii dla naszych najmłodszych (przedszkolaki)
- zajęcia z gimnastyki (przedszkolaki, klasy zintegrowane)
- zajęcia skupiające się na: koordynacji ruchowej, orientacji przestrzennej
- zajęcia z tańca towarzyskiego
- konkursy turnieje
- spotkania ze znanymi sportowcami

Zapisy:

tel. 782-464-339

tel. 533-150-889

Trwa jeszcze nabór chłopców z rocznika 2003 i 2004 na zajęcia piłki nożnej pod patronatem GKS Niemce.

To dosłownie ostatnia chwila na zapisy. Zajęcia odbywają się dwa razy w tygodniu: we wtorek od 16.00 do 17.30 i czwartki od 15.30 do 17.00 na kompleksie boisk sportowych „ORLIK” przy ul. Różanej w Niemczech.

Treningi są prowadzone przez profesjonalnych trenerów piłki nożnej.

Dodatkowo w sali gimnastycznej w szkole ZSP w Niemczech prowadzone są zajęcia Szkołki Mistrzostwa Sportowego (poniedziałki i piątki w godzinach 17:00 – 19:00) dla powyższych roczników i przedszkolaków.

(tg.)

Program
Uczenie się
przez całe życie

Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Niemczech
"PRZEPUSTKA NA RYNEK PRACY"
projekt staży zagranicznych finansowany ze środków programu
„Uczenie się przez całe życie”

W ramach programu **20 uczniów** naszej szkoły z klas o specjalności technik agrobiznesu, technik informatyk i technik architektury krajoznawstwa wyjadzie na 3-tygodniowy z staż zawodowy do przedsiębiorstw i gospodarstw we **Włoszech**.

Cele projektu to nabycie przez uczestników nowych kompetencji zawodowych, językowych i osobistych. Zdobyte w/w doświadczeń będzie oznaczało powodzenie projektu: polepszy szanse na start zawodowy przyszłych pracowników i ułatwi im znalezienie atrakcyjnego zajęcia, a także będzie stanowiło znaczące wsparcie w wypadku założenia przez stażystę – po ukończeniu szkoły – własnej firmy. Wyjazdy na staż odbędą się w wiosną i latem 2014 roku.

Każdy z uczestników odbędzie 120-godzinny kurs języka włoskiego - w tym zawodowego, a także przygotowanie pedagogiczne i kulturowe. Na staż wyjadą dwie grupy, każda z opiekunem - w miarę możliwości nauczycielem znającym stażystów.

Każdy z uczestników po odbyciu stażu dostanie Certyfikat od organizacji przyjmującej oraz unijny dokument Europass Mobility potwierdzający nabyte kwalifikacje zawodowe, honorowany na terenie Unii Europejskiej.

Wszystkie koszty związane z udziałem w projekcie tj. kurs językowy, pedagogiczny i kulturowy, przelot, pobyt wraz z wyżywieniem, ubezpieczenie, koszty organizacji stażu są finansowane ze środków programu Uczenie się przez całe życie

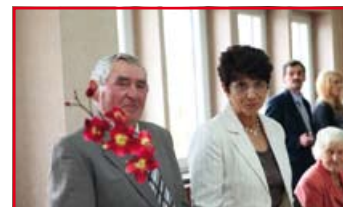
50 lat razem

20 października w Gminnym Ośrodku Kultury w Niemcach odbyły się uroczystości Złotych Godów par małżeńskich, z terenu naszej gminy, które w tym roku obchodzą jubileusz 50-lecia. Uroczystości rozpoczęła Msza Święta, w intencji jubilatów, odprawiona przez księdza Krzysztofa Galewskiego – Proboszcza parafii p.w. Św. Ignacego Loyoli w Niemcach. W imieniu Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Bronisława Komorowskiego, Wójt Gminy Niemce Krzysztof Urbaś, udekorował jubilatów medalami

„Za Długoletnie Pożycie Małżeńskie”. Wszystkie pary otrzymały też pamiątkowe księgi z życzeniami od Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego i Wójta Gminy. Jubilatów towarzyszyły rodziny: dzieci, wnuki, prawnuki, inni członkowie rodzin oraz przyjaciele. Wzniesiono toast szampanem, odśpiewano tradycyjne „Sto lat”, a wszyscy zgromadzeni poczęstowani zostali przepyszny tortem. Uroczystości uświetniły występ Chóru Męskiego z Niemiec oraz Zespołu Ludowego „Dysowiaci”.

50-lecie pożycia małżeńskiego świętowali:

1. Cecylia i Marian Białek z Niemiec
2. Wiesława Anna i Ryszard Czesław Gawrońscy z Ciecierzyna
3. Genowefa Teresa i Stanisław Gawrońscy z Ciecierzyna
4. Helena i Henryk Gospodarek z Jakubowic Konińskich
5. Zofia i Stefan Gospodarek z Nasutowa
6. Zofia i Jan Zbigniew Klimek z Rudki Kozłowieckiej
7. Czesława Krystyna i Józef Kozak z Jakubowic Konińskich
8. Marianna i Jan Marian Małyska z Rudki Kozłowieckiej
9. Stefania Janina i Zbigniew Stanisław Mogielniczy z Łagiewnik
10. Halina i Henryk Mroczek z Niemiec
11. Janina i Jan Pietrzela z Dysa
12. Krystyna i Eugeniusz Purc ze Swobody
13. Zofia i Adam Sim z Rudki Kozłowieckiej
14. Czesława i Jerzy Franciszek Słomka z Ludwinowa
15. Janina Marianna i Jan Smolińscy z Nasutowa
16. Anna Jadwiga i Tadeusz Stanisław Smolińscy z Nasutowa
17. Teresa Bogumiła i Michał Stolarz z Woli Krasienińskiej
18. Zofia Ilona i Stanisław Studzińscy z Dysa
19. Alfreda i Edward Szalast z Nasutowa
20. Alicja i Wiesław Wiśniewscy z Niemiec
21. Marianna i Tadeusz Wójtowicz z Niemiec
22. Alina i Jan Marian Żelazko z Niemiec

Znany – zapomniany mieszkaniec wsi Niemce Jan Stanisław Łoś

W ubiegłym roku nakładem Ośrodka Myśli Politycznej w Krakowie i Uniwersytetu Wrocławskiego wydana została książka *Sprawa ukraińska we wspomnieniach, korespondencji i publicystyce. Wybór pism. W monografii podzielonej na trzy rozdziały przedstawiono wspomnienia, listy oraz artykuły historyka, dyplomaty, polityka oraz konserwatywnego publicysty Jana Stanisława Łośa.*

W publikacji zaprezentowany został jeden z najbardziej skomplikowanych problemów narodowościowych okresu II Rzeczypospolitej – problem mniejszości ukraińskiej. Autor był jednym z czołowych zwolenników porozumienia polsko-ukraińskiego. Hrabia Łoś szerzył ideę federacji i przyznania szerokiej autonomii ludności ukraińskiej. W latach trzydziestych ubiegłego wieku na łamach organu prasowego konserwatystów „Buntu Młodych” oraz innych czasopism, takich jak „Polityka”, „Dzień Polski”, „Nasza Przyszłość” czy „Przegląd Współczesny” propagował ideę porozumienia polsko-ukraińskiego w ramach wielokulturowej Rzeczypospolitej.

Należy przybliżyć szerszemu ogółowi społeczności lokalnej postać Jana Stanisława Łośa, który przez wiele lat był związany z miejscowością Niemce. To tu powstało większość jego artykułów i publikacji związanych z prowadzeniem przez państwo polskie polityki narodowościowej oraz przedstawiających jego poglądy na „kwestię ukraińską”. Tu też wraz z żoną Martą pracował na rzecz lokalnej społeczności biorąc czynny udział w budowie

szkoły, dróg, oraz wspierając mieszkańców wsi Niemce w wielu inicjatywach społecznych.

Jan Stanisław Łoś pochodził z rodziny ziemiańskiej, urodził się w 1890 roku we wsi Czyszki koło Sambora, był synem Mariana Jana Andrzeja Łośa i Heleny Kunegundy z Kotarskich. W 1908 roku ukończył szkołę średnią w Zakładzie Naukowo-Wychowawczym O.O. Jezuitów w Chyrowie, gdzie uzyskał maturę z wyróżnieniem. W tym też roku podjął studia na Wydziale Prawa i Nauk Politycznych Uniwersytetu Wiedeńskiego, by w 1913 roku uzyskać tytuł doktora prawa. W czasie I wojny światowej został powołany do armii austriackiej.

Prawdopodobnie na początku 1917 roku Jan Stanisław poznał Martę Budną, córkę Nikodema Piotra Budnego właściciela Jastkowa i wnuczkę Ignacego Budnego pana na majątku Niemce. Jan Stanisław Łoś był krewnym Witolda Łośa właściciela pobliskich Piotrowic, które zdarzało się mu odwiedzać. 29 listopada 1917 roku Marta i Jan Stanisław podjęli decyzję o zawarciu związku małżeńskiego; ślub odbył się 25 kwietnia 1918 roku w Archikatedrze Lwowskiej.

Przez wiele lat małżonkowie nie mieszkali razem, za przyczyną pracy Jana Stanisława. Po odzyskaniu przez Polskę niepodległości objął on posadę w Ministerstwie Spraw Zagranicznych w Warszawie. W MSZ był naczelnikiem Wydziału Północnego, a następnie Wydziału Ustrojów Międzynarodowych. Zajmował się międzynarodowymi aspektami mniejszości ukraińskiej w Polsce. W la-

tach 1926-1929 pracował, jako radca prawny poselstwa polskiego. W 1931 roku odszedł ze służby dyplomatycznej i osiadł w majątku Niemce, gdzie poświęcił się pracy pisarskiej i wspomnianej wcześniej publicystyce.

Jan Stanisław Łoś zajmował się także działalnością społeczną. W latach 1933-1939 był członkiem Rady Lubelskiej Izby Rolnictwa, a w latach 1931-1936 sekretarzem Zarządu Polskich Kawalerów Maltańskich. Podejmował się też udziału w różnych misjach politycznych w imieniu polskiego rządu, na przykład w latach 1938-1939 z powodzeniem prowadził rozmowy dotyczące ustalenia warunków powrotu do kraju z przymusowej emigracji byłego premiera Wincentego Witosa.

Wybuch wojny nie wpłynął na dalszą działalność społeczną i charytatywną hrabiego Łośa. Majątek i dwór, pomimo okresowego kwaterowania w nim Niemców pozostał w rękach Łośów. Umożliwiło to współpracę z PCK oraz funkcjonowanie izby chorych i ochronki. Łośowie dostarczali słomę do obozu koncentracyjnego na Majdanku, a we dworze przygotowywano paczki dla uwięzionych w obozie i dla jeńców polskich w Rzeszy. W dworze i majątku Niemce ukrywało się wielu uciekinierów i poszukiwanych przez władze okupacyjne.

Wróz z wyzwoleniem spod okupacji niemieckiej w lipcu 1944 roku nadeszła reforma rolna. 19 września 1944 roku majątek Niemce został objęty przez Komisarza Ziemińskiego na podstawie protokołu spisane w dniu następnym. 18 października 1944 roku w

przededniu wysiedlenia rodziny Łośów, władze aresztowały Jana Stanisława Łośa. Wywieziony na komendę UB w Lubartowie został następnie przetransportowany do więzienia na ulicę Jasną, a w końcu na Zamek w Lublinie. Hrabiego Łośa uwolniono dopiero 7 maja 1945 roku. Łośowie pozostali w Lublinie i oboje znaleźli zatrudnienie na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim. W 1957 roku Jan Stanisław Łoś został docentem, a w 1959 roku profesorem nadzwyczajnym KUL. W 1961 roku odszedł na emeryturę, ale do końca życia zajmował się pracą naukową. Był autorem kilku książek i wielu artykułów poświęconych głównie historii starożytnej. Zmarł w Lublinie 17 stycznia 1974 roku.

*Grzegorz Piotr Niecko
Dyrektor Gminnej Biblioteki Publicznej
w Niemcach*

Historia szkoły w Dysie

Jest w bibliotece Zespołu Placówek Oświatowych w Dysie pozycja niezwykła i unikalna. To kronika Publicznej Szkoły Powszechnej w Dysie (prowadzona od lat 30-tych XX wieku). Wiedzie nas przez historię szkoły, miejscowości i kraju. Jak na pierwszej stronie napisała autorka „Z przeszłości dla przyszłości” prowadzi nas pani Zofia Staffa, która o historii szkoły napisała na podstawie zebranych wiadomości i ksiąg głównych.

Jakie były początki? Tego nikt nie pamięta, ani też w aktach kościelnych nie ma dokładnych wiadomości co do powołania szkoły w Dysie. Dokumenty te wspominają jedynie o bardzo dawnym istnieniu szkoły, w której za drobną opłatą uczyli organisci pod nadzorem plebanów. Ostatnim takim nauczycielem był pan Stecki, który w latach 60-tych XIX

wieku uczył pisać, czytać i rachować. Po nim szkołę w budynku parafialnym przejęła pani Serocka, prywatna nauczycielka. Do szkoły uczęszczały dzieci z Dysa, Ciecierzyna, Jakubowic, Elizówki i Baszek.

Później rząd rosyjski zabronił takiego nauczania. Siedzibę szkoły przeniesiono do drewnianego budynku stojącego na placu obok mostu. Uczyli w nim nauczyciele wyszkoleni przez zaborcę – pan Gąsiorowski i pani Dworzyczka. Po 12 latach szkołę przeniesiono do domu parafialnego, a następnie do izby wynajętej od pana Stanisława Supryna. Uczono tylko w języku rosyjskim na poziomie bardzo niskim. Głównym zadaniem nauki była rusyfikacja społeczeństwa. Po roku 1905 częściowo wprowadzono język polski. Szkoła nie miała własnej siedziby, mieściła się w wydzierżawionym budynku.

Budynek szkolny w latach 70-tych

Od początku wieku dzieci uczyły się w izbach wynajmowanych w budynku ordynackim i od parafii.

W 1927 roku od szkoły macierzystej oderwał się Ciecierzyn i Elizówka. Szkoła

w Dysie mieściła się w wydzierżawionym od hr. Zamoyskiego budynku, który został wyremontowany. Były w nim 4 sale, kancelaria i mieszkanie kierownika – Michała Peera.

kronika szkoły

W lata 30 - te wprowadza nas pani Zofia Staffa, nowa kierowniczka szkoły. Opisuje pracę z dziećmi i rodzicami z początku trudną, ale przynoszącą oczekiwane efekty. Nauka odbywała się w systemie dwuzmianowym, a klasy liczyły nawet 67 osób. Szkoła żyła aktywnie – organizowane były uroczystości, działały organizacje, sklepik szkolny, urządzone ogródki i plac zabaw dla dzieci, a dorośli uczyli się na kursach wieczorowych.

W roku 1936 szkołę obejmują pan Władysław Skotnicki, który będzie ją prowadził do 1964 roku. Początkowo nauka nadal odbywała się w wynajętych salach, ale w roku 1937 została zakupiona parcela o pow. 1,56 ha pod budowę szkoły drewnianej o 5 klasach lekcyjnych. W maju i czerwcu została przeprowadzona niwelacja gruntu oraz zawiązał się komitet budowy szkoły. Z początkiem lipca zwieziono materiał i przystąpiono do prac. Jesienią postawiono zrąb nowego budynku. Wykonano prace stolarskie, postawiono piece i oto w sierpniu 1938 r. po dziesiątkach lat tułaczki szkoła zyskała własny budynek! Znajdowały się w nim 4 sale lekcyjne i mieszkanie kierownika szkoły. Pięknie przyozdobiony przez uczniów obiekt poświęcono 16 października 1938 roku.

Wiosną 1939 roku zaczęto zagospodarowywać teren szkoły – zbudowano studnię, posadzono drzewa. W sierpniu budynek został oszalowany.

Nauczyciel Władysław Skotnicki z uczniami - lata 40-te XX wieku

Rok szkolny 1939/40 zaczął się z opóźnieniem – aż 16 października. Wskutek działań wojennych było wiele przerw w nauce – z powodu zajęcia budynku przez wojsko, potem przez uchodźców z okolic Poznania. W kolejnych dwóch latach wojennych nauka odbywała się systematycznie, choć bardzo przeszkadzał chłód panujący w salach z powodu dostarczenia zbyt małej ilości opału.

W III kwartale 1942 roku została zelektryfikowana wieś Dys i szkoła. W następnym roku z funduszy pozyskanych dzięki zbieraniu żół leczniczych zakupiono drzewa owocowe, które posadzono przy szkole.

W sierpniu 1944 w pobliżu wsi utworzono pierwsze na ziemiach wyzwolonych lotnisko. Do dziś nie wiadomo, co o tym zdecydowało – charakterystyczne rzędy lip czy równy i płaski teren. Miejscowa ludność z entuzjazmem powitała żołnierzy, służyła pomocą, wykazywała ogromną życzliwość nie przypuszczając nawet, jak wspaniale ta postawa zaprocuntuje po latach.

Rok 1944 przyniósł wyzwolenie i zmiany. Jeszcze rozpoczynano mszą świętą, ale „państwo” nauczyciele zamienili się na kartach kroniki w „obywateli”. Po raz pierwszy zorganizowano klasę siódmą. W 1949r. rozpoczęcie było świeckie, a rok później założono Towarzystwo Przyjaciół ZSRR.

Teren szkoły piękniał, gdyż w czynie społecz-

nym uczniowie zasadzili żywoptot i ułożyli z gruzu część drogi do szkoły.

W 1964 roku kierownikiem szkoły został Władysław Bałka. Rok później odbyło się spotkanie przedstawicieli lotnictwa polskiego z młodzieżą szkolną. Niedługo potem powzięto decyzję, aby upamiętnić istnienie w Dysie pierwszego lotniska poprzez budowę szkoły. miała zostać sfinansowana przez wojska lotnicze.

20 września 1965 roku w Dysie odsłonięto pomnik poświęcony pamięci lotników polskich. Na tę uroczystość zjechali przedstawiciele władz państwowych, lotnicy, licznie przybyli również okoliczni mieszkańcy. Po części oficjalnej odbyły się pokazy akrobacji powietrznej, a po ich zakończeniu wystąpił wojskowy zespół estradowy.

Ruszyły także prace budowlane – od koniec 1965 roku położono kamień węgielny i na dobre rozpoczęła się realizacja inwestycji. 29 września 1968 roku uroczystie przekazano do użytku budynek dla szkoły podstawowej ufundowany w dowód wdzięczności mieszkańcom Dysa przez Ludowe Wojska Lotnicze. Obiekt, uznany za największy w powiecie, robił wrażenie dzięki nowoczesnym kształtom, przestronności, doskonałemu wyposażeniu.

Od 1974 roku w Dysie funkcjonuje przedszkole. Długoletnim dyrektorem przedszkola była pani Teresa Zielińska. W 1996 r. Rada Gminy Niemce utworzyła Zespół Placówek Oświatowych w Dysie, w którego skład wchodziła: Szkoła Podstawowa i Przedszkole w Dysie.

Płynęły lata, zmieniały się czasy, zmieniali się też dyrektorzy placówki. Pierwszym dyrektorem Szkoły Podstawowej w Dysie działającej w nowo wybudowanym budynku szkolnym został w roku 1967 p. Edward Marciniak, który pełnił tę funkcję przez 13 lat. Kolejno kierowali nią: pan

Początek lat 50-tych XX wieku

Pani Lucyna Krupińska z uczniami w sali gimnastycznej

Stanisław Krupiński od 1980 do 1992, pan Roman Burdzanowski w latach 1992 – 1996, pani Czerwińska do roku 1999. W chwili obecnej dyrektorem Zespołu Placówek Oświatowych w Dysie jest pani Barbara Fifowska.

We wrześniu 2008 roku obchodziliśmy uroczystie jubileusz 40-lecia nadania szkole imienia Lotników Polskich oraz oddania nowego budynku szkoły. Z tej okazji Rada Rodziców ufundowała Sztandar Szkoły.

Ale nawet tak nowoczesny obiekt wymagał innowacji. W kolejnych latach przeprowadzono szereg działań mających na celu dostosowanie obiektu i placu szkolnego do aktualnych potrzeb społeczności szkolnej i zadań oświatowych m.in. wykonano: termomodernizację budynku szkolnego, wymianę pieca CO i instalacji grzewczej, wyasfaltowano drogę dojazdową i plac szkolny, wybudowano nowoczesny plac zabaw, zagospodarowano tereny zielone wokół szkoły. Większość sal lekcyjnych wyremontowano, a baza dydaktyczna jest na bieżąco uzupełniana w nowoczesny sprzęt i pomoce dydaktyczne.

W 2012 roku obecna władza samorządowa podjęła decyzję rozpoczęcia budowy nowoczesnej sali gimnastycznej przy Zespole Placówek Oświatowych w Dysie.

Barbara Fifowska
Dyrektor ZPO w Dysie

Uczniowie z panem Stanisławem Krupińskim - lata 70-te XX wieku

Odsłonięcie pomnika ku czci Lotników Polskich w 1965 roku

Występ dzieci 1964 rok

Klasa VIII z dyrektorem szkoły - rok 1989-1990

Tak powstawała sala gimnastyczna w Dysie

Na początku 2012 roku pojawiła się możliwość skorzystania z dofinansowania udzielanego przez Ministerstwo Sportu i Turystyki ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej w ramach Wojewódzkiego Wieloletniego Programu Rozwoju Bazy Sportowej Województwa Lubelskiego.

Nasze władze gminne, z wójtem Krzysztofem Urbasiem na czele, postanowiły z tej możliwości skorzystać, w wyniku czego został przygotowany wniosek na realizację inwestycji pod nazwą „Budowa sali sportowej przy Zespole Placówek Oświatowych w Dysie”. Z chwilą uzyskania informacji o możliwości pozyskania

dofinansowania Referat ds. Inwestycji Urzędu Gminy Niemce przystąpił do sporządzenia dokumentacji i uzyskania niezbędnych pozwoleń na budowę. W konsekwencji tych działań 4 kwietnia 2012 roku została podpisana umowa na opracowanie dokumentacji projektowej budowy sali z firmą Bayer Projekt Spółka z o.o. w Lublinie, a 19 czerwca Starostwo Powiatowe w Lublinie wydało pozwolenie na budowę, które uprawomocniło się 6 lipca. Wniosek został w tym samym dniu pozytywnie zaopiniowany przez Marszałka Województwa Lubelskiego Krzysztofa Hetmana, a kilka dni później, 12 lipca, został złożony w Ministerstwie Sportu i

Turystyki. Następnie (w drodze przetargu nieograniczonego) wyłoniony został wykonawca – Przedsiębiorstwo Usługowo Handlowe ADA-BUD S.C. z Lublina i w dniu 20 września 2012 roku podpisano z firmą umowę. 23 września przekazano plac budowy wykonawcy i rozpoczęto budowę. 5 listopada nastąpiło podpisanie umowy na dofinansowanie inwestycji w Urzędzie Marszałkowskim.

Do końca 2012 roku wykonano roboty rozbiórkowe, wykonano mur oporowy i postawiono konstrukcję sali. Pozostałe prace budowlane wykonane zostały już w 2013 roku.

Finalną datą dla tego przedsięwzięcia był

8 sierpnia 2013 roku. To w tym dniu zakończono budowę i uzyskano pozwolenie na użytkowanie budynku wydane przez Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w Lublinie.

Budynek sali gimnastycznej został bezpośrednio połączony z istniejącym budynkiem piętrowym szkoły. Konstrukcja sali jest metalowa z płytami warstwowymi natomiast zaplecze socjalne murowane (zastosowano w nim nowoczesne technologie, łącznie z systemem odzysku ciepła). W celu zmniejszenia zużycia energii elektrycznej, zostały zamontowane specjalne okna dachowe.

Iwona Prażmo

Nowe boisko wielofunkcyjne w Dysie

19 października, w ramach Uroczystości oddania do użytku nowej Sali sportowej w Zespole Placówek Oświatowych w Dysie, otwarto i oddano do użytku wielofunkcyjne boisko ze sztuczną nawierzchnią w centrum miejscowości.

Poświęcenia nowo wybudowanego obiektu dokonał ksiądz Robert Brzozowski – proboszcz Parafii pw. Jana Chrzciciela w Dysie. Boisko

powstało na działce udostępnionej przez Parafię Rzymsko – Katolicką. Wyposażone jest w osprzęt pozwalający na grę w koszykówkę, siatkówkę i piłkę ręczną. Łączny koszt budowy wyniósł 400 tysięcy złotych, z czego 100 tysięcy pochodzi z dofinansowania z Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej. Wykonawcą boiska było Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „PAREXBUD” Spółka z o.o. (tg.)

Gminne Święto Edukacji nagrody dla najlepszych nauczycieli

18 nauczycieli ze szkół prowadzonych przez gminę Niemce otrzymało nagrody przyznane przez wójta Krzysztofa Urbasia. Gminne Święto Edukacji 2013, które w tym roku odbyło się 19 października w ramach Uroczystości oddania do użytku nowej sali sportowej w Dysie, miało bardzo podniosły charakter.

– Dziękuję Wam za codzienny wysiłek, troskę oraz budowanie wspólnoty szkolnej. Wierzę, że praca w oświacie przyniesie Państwu poczucie spełnienia oraz dostarczy wielu radości. Życzę samych sukcesów, spełnienia zawodowego, wszelkiej pomyślności, poczucia ważności wykonywanego zawodu oraz wdzięczności uczniów, z którymi dzielicie się swoją wiedzą – powiedział Wójt.

Wyróżnieni nauczyciele odebrali nagrody z rąk wójta Krzysztofa Urbasia oraz znamienitych gości uczestniczących w gminnym święcie: Posłów na Sejm RP Henryka Smolarza i Jana Łopaty, a także Lubelskiego Kuratora Oświaty Krzysztofa Babisza. Ważnym punktem spotkania było wręczenie wyróżnienia „Samorząd przyjazny oświacie” przyznanego gminie Niemce przez Związek Nauczycielstwa Polskiego w ramach IV edycji rankingu pod patronatem Wojewody Lubelskiego. Wyróżnienie dla Gminy Niemce jako „Samorządu

Przyjaznego Oświacie i Jej Pracownikom” zostało przekazane przez Janusza Różyckiego – Prezesa Okręgu Lubelskiego Związku Nauczycielstwa Polskiego na ręce Wójta Gminy Krzysztofa Urbasia i Przewodniczącego Rady Gminy Henryka Ziębowicza.

Ten prestiżowy tytuł nadawany jest w uznaniu gminnej polityki oświatowej oraz wyróżniającej się, na tle innych samorządów, dbałości władz o rozwój edukacji dzieci i młodzieży. (tg.)

Nagrodzeni nauczyciele:

Zespół Placówek Oświatowych w Ciecierzynie:

Alina Gromaszek – wicedyrektor
Grażyna Oszwa – nauczyciel matematyki
Małgorzata Bogucińska – edukacja wczesnoszkolna

Szkoła Podstawowa w Nasutowie:

Grażyna Gliwka – nauczyciel historii, muzyki, bibliotekarka, nauczyciel w oddziale „0”

Szkoła Podstawowa Jakubowicach Konińskich:

Beata Brzyska-Marczak – edukacja wczesnoszkolna, logopedia

Zespół Szkół w Krasieninie

Eugenia Kochan – nauczyciel biologii
Mariusz Tomczyk – nauczyciel fizyki

Szkoła Podstawowa w Rudce Kozłowieckiej:

Marianna Adameczek – edukacja wczesnoszkolna

Zespół Szkół w Niemcach:

Jadwiga Łucka – Drozd – wicedyrektor
Emilia Białek – edukacja wczesnoszkolna
Małgorzata Piekarczyk – edukacja wczesnoszkolna
Danuta Dziedzic – nauczyciel fizyki i przyrody
Grażyna Michalska – edukacja wczesnoszkolna
Anna Wójcik – edukacja wczesnoszkolna

Zespół Placówek Oświatowych w Dysie

Elżbieta Lisiak – edukacja wczesnoszkolna
Jolanta Sołtys – edukacja wczesnoszkolna

Przedszkole w Niemcach:

Elżbieta Topyła – dyrektor
Maja Grzelak – wicedyrektor

Uroczyste otwarcie nowej sali sportowej w Dysie

19 października w Dysie odbyły się uroczystości otwarcia nowo wybudowanej Sali gimnastycznej w Zespole Placówek Oświatowych w Dysie. Rozpoczęła je Msza Święta w Kościele Parafialnym pod wezwaniem Jana Chrzciciela w Dysie. Nabożeństwo odprawili: Ksiądz dr Krzysztof Podstawka – Vice Kanclerz Metropolitalnej Kurii Lubelskiej oraz Ksiądz Robert Brzozowski – proboszcz parafii pw. Jana Chrzciciela w Dysie.

W uroczystościach wzięli udział: Posłowie na Sejm RP Henryk Smolarz i Jan Łopata, Tadeusz Sławecki – Sekretarz Stanu w Ministerstwie Edukacji Narodowej, Marian Starownik – Wicewojewoda Lubelski, Paweł Pikula – Starosta Lubelski, Robert Wójcik – Wicestarosta Lubelski, Krzysztof Babicz – Lubelski Kurator Oświaty, Lucjan Orgasiński – wiceprezes Wojewódzkiego

Funduszu Ochrony Środowiska, Katarzyna Bryda – dyrektor Departamentu Kultury, Edukacji i Sportu Urzędu Marszałkowskiego w Lublinie, Bożena Prażmo – Wiceprzewodnicząca Rady Powiatu Lubelskiego, Radni Powiatu Lubelskiego: Zbigniew Bernat i Jerzy Kotowski, Radni Gminy Niemce z Henrykiem Ziębowiczem – Przewodniczącym Rady Gminy Niemce na czele, Wójtowie okolicznych gmin, dyrektorzy jednostek organizacyjnych gminy, pracownicy Urzędu Gminy Niemce, Dyrektorzy Szkół, Przedsiębiorcy z terenu gminy Niemce, Przedstawiciele Rady Rodziców i Uczniowie.

Po uroczystym przecięciu wstęgi Ksiądz doktor Krzysztof Podstawka – Vice Kanclerz Metropolitalnej Kurii Lubelskiej dokonał poświęcenia budynku, a Wójt naszej gminy Krzysztof Urbaś wręczył Barbarze Fifowskiej – dyrektor Zespołu Placówek Oświatowych w

Dysie pozwolenie na użytkowanie budynku.

W części artystycznej uroczystości wystąpiły dzieci z Zespołu Placówek Oświatowych w Dysie oraz Zespół Ludowy „Dysowiaci”. Fotoreportaż z Uroczystości zamieszczamy na stronie 12. (tg.)

Otwarcie sali sportowej w Zespole Placówek Oświatowych w Dysie

